

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประกอบในการวิจัย และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้
2. ความสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้
4. การปรับหรือใช้รูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ความหมายของรูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้ มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ Learning Style ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ลีลาการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ หรือแบบการเรียนรู้ (ราชบัณฑิตสถาน, 2553) และ (ทิตนา เขมมณี, 2551) เป็นต้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้คำว่า รูปแบบการเรียนรู้ แทนความหมายของ Learning Style

พงษ์ศักดิ์ แป้นแก้ว (2546, น. 4) หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการที่แต่ละบุคคลชอบใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านสติปัญญา จิตอารมณ์ ร่างกาย สังคม และสภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

กรองกาญจน์ อรุณรัตน์ และโสภณ อรุณรัตน์ (2547, น. 5) หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการที่แต่ละคนชอบใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ โดยมีองค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสภาพแวดล้อม ที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของคนแต่ละคนนั้นเป็นไปอย่างได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

ทิตนา เขมมณี (2551, น. 2) ได้อธิบายความหมายของลีลาการเรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ หรือแบบการเรียนรู้ (Learning Style) ว่า เป็นลักษณะหรือวิธีการเรียน หรือวิธีการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาที่บุคคลชอบหรือมีความถนัดในการใช้เป็นประจำ หรือใช้เป็นส่วนใหญ่ในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เนื่องจากมีความสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ กระบวนการทางสติปัญญา สภาพแวดล้อมและประสบการณ์ของบุคคลนั้น

ราชบัณฑิตสถาน (2553, น. 257) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ลักษณะลีลาที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนเรื่องหนึ่งๆ ในบริบทของการเรียน

Kolb (1985, p. 23) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้คือ ผลที่เกิดจากพันธกรรมประสบการณ์เดิม และสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้การเรียนรู้ของแต่ละคนแตกต่างกันไป

Merriam and Caffarella (1991) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการใช้สิ่งที่เรียน

Grasha (1996) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความชอบที่ผู้เรียนใช้ในการคิด และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ในห้องเรียนที่แตกต่างกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้หมายถึง ลักษณะของการกระทำหรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ การคิด การแก้ปัญหา และการตอบสนองต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

2. ความสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้

Gregorce (1979, p. 234) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้เกิดขึ้นจากพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ที่ผู้เรียนใช้ในการเรียนรู้และปรับให้เหมาะสมกับตน รูปแบบการเรียนรู้จะเป็นเครื่องบ่งบอกว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการคิดอย่างไร เช่น บางคนคิดเป็นรูปธรรม บางคนคิดเป็นนามธรรม หรือบางคนสามารถคิดได้ทั้งสองแบบ สิ่งที่ทำให้รูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกัน ได้แก่ 1) ธรรมชาติ 2) วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และ 3) ลักษณะเฉพาะของบุคคลนั้นๆ

Susan (1998) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสอน ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการปรับวิธีการสอน
2. ทำให้การสอนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
3. ทำให้สามารถสื่อสารกับผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
4. ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ทำให้สามารถใช้ในการวางแผนการสอน และกำหนดงานที่มอบหมายให้เหมาะสมกับผู้เรียน ขอบเขตของวิชา และอาชีพของผู้เรียนในอนาคตได้

Megraj Ahmad Bhat (2014) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้มี 6 ประการ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ส่วนบุคคลที่มีผลเป็นอย่างมากต่อการเรียนรู้ของบุคคลนั้น
2. การรู้รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน
3. รูปแบบการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าจะเรียนอย่างไร และผู้สอนรู้ว่าจะจัดการเรียนการสอนอย่างไร
4. รูปแบบการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อการวางแผนการเรียนการสอน
5. ผู้สอนสามารถใช้รูปแบบการเรียนรู้ในการให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองของผู้เรียน เพื่อจะได้สนับสนุนการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
6. รูปแบบการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้สอนสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

รังสรรค์ เพ็งพัต (2554) กล่าวว่า การที่ผู้สอนศึกษาและสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน จะทำให้ทราบว่ารูปแบบการเรียนรู้ใดที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด เพิ่มแรงจูงใจในการเรียน และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ถ้าผู้เรียนพอใจและตั้งใจในการเรียนแล้ว ก็จะเป็นการลดปัญหาและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ได้ง่าย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพิ่มความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน และแบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

เสนห์ เดชะวงศ์ และ สมพร โกมารทัต (2559, น. 20) ได้กล่าวถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้เรียนและผู้สอน ดังนี้

1. ส่วนของผู้เรียน
 - 1.1 รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนและรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว
 - 1.2 ผู้เรียนมีความสุขและสนุกในการเรียน
 - 1.3 ผู้เรียนเรียนได้อย่างไม่วิตกกังวล
 - 1.4 ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียนรู้ และกล้าที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน
 - 1.5 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น
 - 1.6 ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาที่เรียน และผู้สอน
 - 1.7 ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน
2. ส่วนของผู้สอน
 - 2.1 ใช้รูปแบบการเรียนรู้เป็นแนวทางในการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน การให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และการแก้ปัญหาคำถามการเรียนของผู้เรียน และสามารถสร้างองค์ความรู้ร่วมกันกับผู้เรียน
 - 2.2 ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้สอนตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดวิธีการสอนของผู้สอน การศึกษารูปแบบการเรียนรู้สามารถเอื้อประโยชน์ในการเตรียมการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน หากผู้เรียนได้มีโอกาสใช้รูปแบบการเรียนรู้ของตนเองในการเรียนรู้ก็จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกประเภทของรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไปตามมิติที่หลากหลาย การศึกษาประเภทของรูปแบบการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลในแง่มุมหลากหลายมิติได้มากขึ้น และหาวิธีทางในการสร้างสรรค์รูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละประเภท

กรมวิชาการ (2544, น. 5-9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเรียนทั้งใน และต่างประเทศ พบว่า แนวคิดที่นิยมใช้ศึกษารูปแบบการเรียนในประเทศไทยมี 2 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดของแอนโทนี เอฟกราซา และไรซ์แมน กับแนวคิดของเดวิด คอลบ์ ดังนี้

1. แนวคิดของแอนโทนี เอฟกราซา และไรซ์แมน แบ่งผู้เรียนในชั้นเรียนเป็น 6 แบบ คือ

1.1 แบบอิสระ (Independent Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะชอบคิดด้วยตนเอง ชอบทำงานด้วยตนเอง พึ่งพาเห็นของเพื่อนร่วมชั้น เชื่อมั่นความสามารถในการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้เนื้อหาที่ตนคิดว่าสำคัญ

1.2 แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะไม่สนใจเรียนรายวิชาที่มีในห้องเรียน ไม่มีส่วนร่วมกับครู และเพื่อนในชั้นเรียน ไม่สนใจ หรือมองข้ามเหตุการณ์ในชั้นเรียน

1.3 แบบร่วมมือ (Collaborative Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะรู้สึกว่ายากที่สุด ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดและไหวพริบ ให้ความร่วมมือแก่ครูและเพื่อน ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น ถือห้องเรียนเป็นแหล่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการเรียนรู้เนื้อหาวิชา

1.4 แบบพึ่งพา (Dependent Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะความอยากรู้ทางวิชาการมีน้อย ต้องการเรียนเฉพาะที่กำหนดให้เรียน พึ่งครูและเพื่อนที่เขาคิดว่าจะเป็นแหล่งและผู้สนับสนุนทางวิชาการ ทำตามแนวทางของผู้มีอำนาจ ต้องการงานตามคำบอก

1.5 แบบแข่งขัน (Competitive Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีกว่าเพื่อนในชั้น ต้องการรางวัลในชั้นเรียน เช่น คำชม สิ่งของหรือคะแนน มองห้องเรียนเป็นสนามแข่งขัน มีแพ้มีชนะ ต้องการเอาชนะเพื่อนด้วยกัน

1.6 แบบมีส่วนร่วม (Participant Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะชอบเรียน ต้องการเรียนรู้เนื้อหาวิชา รับผิดชอบการรับรู้เนื้อหาในชั้นให้ได้มากที่สุด รับผิดชอบต่องานที่ได้มอบหมายจากชั้นเรียน ต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดสำหรับกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่ต้องการหรือต้องการน้อยที่สุดที่จะร่วมกิจกรรมที่ไม่อยู่ในรายวิชาที่เรียน

2. แนวคิดของเดวิด เอ คอลบ์ ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์แบ่งวิธีการเรียนของผู้เรียนตามแบบการคิด (Cognitive Style) เป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1 แบบนักคิดทางเดียว (Convergent Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะตัดสินใจเลือกจากทางเลือกหลากหลายได้ มุ่งที่ความพยายาม ประเมินแผนและโครงการ ตรวจสอบสมมุติฐาน

2.2 แบบช่างคิด (Divergent Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะสร้างโอกาสและทางเลือกที่หลากหลาย มีความสามารถในการรับรู้ และมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถคิดไตร่ตรองจนเห็นภาพรวมได้ ร่วมระดมสมองได้ดี สร้างจินตนาการสืบทอดรูปแบบใหม่ๆ ยอมรับปัญหาสร้างทางเลือกที่หลากหลาย

2.3 แบบเจ้าหลักการ (Assimilative Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะสามารถสรุปหลักการ สร้างกฎเกณฑ์ พัฒนาทฤษฎี สนใจหลักการเชิงนามธรรม กำหนดสมมติฐาน ชี้หรือทำความเข้าใจ ปัญหาได้ดี มีลักษณะมองเห็นประเด็นของปัญหา เปรียบเทียบทางเลือก

2.4 แบบนักปฏิบัติ (Executive Style) เป็นกลุ่มที่มีลักษณะกำหนดตำแหน่งหรือ แนวคิด กำหนดวัตถุประสงค์ มีตารางการทำงานที่แน่นอน ทดลองปฏิบัติตามแนวทางที่เลือก

Richard Mann (1975) ได้จำแนกแบบของวิธีเรียนจากพฤติกรรมของผู้เรียนเป็น 8 แบบ ดังนี้

1. แบบยินยอม (Compliant) ในบางครั้งเรียกแบบนี้ว่า แบบนักเรียนที่ดี เพราะจะเป็นที่น่าพอใจของเพื่อนๆ และผู้สอนมีลักษณะยึดงานเป็นหลัก สนใจเพราะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน เท่านั้น ไม่ชอบห้องเรียนที่ขาดระเบียบ มีความต้องการที่จะเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน

2. แบบวิตกกังวล (Anxious Dependent) เป็นกลุ่มที่มีเป็นจำนวนมาก และควรให้ความ สนใจเป็นอย่างมาก เพราะมีลักษณะของความวิตกกังวลสูงในทุกด้าน เช่น การวัดและประเมินผลใน วิชาต่างๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอน มีความรู้ว่าตนเองไม่มี ความสามารถ

3. แบบท้อใจ (Discouraged) มีลักษณะที่ไม่พึงพอใจในตัวเองและเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น จะรู้สึกท้อใจ และโทษตัวเอง ไม่มองว่าคนอื่นเป็นศัตรู มีทัศนคติต่อตนเองในแง่ลบ และชอบแยกตัว เองออกจากกลุ่ม

4. แบบอิสระ (Independent) มีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้อื่นอย่างชัดเจน ส่วนหนึ่งจะเป็นพวกมีสติปัญญาดี และมีความมั่นใจในตัวเองสูง ขณะที่เพื่อนๆ มีความวิตกกังวล เขา จะสามารถควบคุมสติและทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เมื่อทำงานร่วมกับบุคคลใดมักจะต้องการ ทราบบทบาทของแต่ละคนอย่างชัดเจน

5. แบบวีรบุรุษ (Heroic) มักเป็นผู้ชาย เป็นที่รู้จักของคนอื่น เรียนเก่ง ผลงานมีทั้งประเภท สร้างสรรค์ และสร้างศัตรู ก่อให้เกิดความไม่พอใจได้ มีลักษณะความพึงพอใจในอำนาจ ทำให้พยายาม สร้างเอกลักษณ์โดยการแสดงออก

6. แบบลอบยิง (Sniper) เป็นพวกที่มองโลกในแง่ร้าย มีความภูมิใจในตนเองน้อย มักทำให้ ผู้สอนโกรธโดยไม่มีเหตุผล มีแนวโน้มเป็นปฏิปักษ์กับผู้สอน และมักหลบหนีการเผชิญหน้ากับผู้สอน

7. แบบแสวงหาความสนใจ (Attentive) มีลักษณะของการมีบทบาททางสังคมมากกว่า ด้านสติปัญญา มักสร้างความสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อให้ชื่นชมในตัวเองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การพูดคุย การแสดงตัว คุยไม้ เล่าเรื่องตลก ต้องการเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ และผู้สอน และจะ ไม่มีความสุขถ้าได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหรือทำงานด้วยความสามารถของตนเอง

8. แบบสงบเงียบ (Silent) มีลักษณะไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน พูดน้อย และมักจะเงียบเฉย มีสัมพันธภาพกับผู้สอนน้อยมาก มีบทบาทในชั้นเรียนน้อย

การเรียนรู้ตามแนวคิดของ Grasha and Reichman ได้จำแนกลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียนออกเป็น 6 แบบ ทิศนา แคมมณี (2551, น. 17-19) ดังต่อไปนี้

1. แบบแข่งขัน ผู้เรียนแบบนี้ชอบการเรียนรู้ที่มีลักษณะท้าทาย และมีความพยายามที่จะเรียนรู้ให้ดีกว่าผู้อื่น การได้คะแนนหรือรางวัลที่มากกว่าผู้อื่น ทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่น สามารถชนะผู้อื่นเป็นแรงจูงใจในการเรียนของบุคคลแบบนี้

2. แบบร่วมมือ ผู้เรียนแบบนี้ชอบเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น มีความสุขในการเรียนรู้ หากได้ปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถเรียนรู้ได้ดีหากได้ทำกิจกรรมต่างๆ กับกลุ่ม

3. แบบหลีกเลี่ยง ผู้เรียนแบบนี้เป็นผู้ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ จึงไม่สนใจและพยายาม หลีกเลี่ยงในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

4. แบบมีส่วนร่วม ผู้เรียนแบบนี้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียน และพยายามที่จะเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ในเรื่องที่ต้องต้องการ หรือที่กำหนดให้ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการการเรียนรู้ หรือตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ของตน แต่จะไม่สนใจการเข้าร่วมในกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่สัมพันธ์กับเป้าหมายการเรียนรู้ของตน

5. แบบพึ่งพา ผู้เรียนแบบนี้เป็นผู้ขาดความรู้ ความสามารถ และความมั่นใจในตนเอง จึงพยายามยึดผู้อื่นเป็นแหล่งพึ่งพิง หรือเป็นแนวทางในการเรียนรู้ โดยพยายามเลียนแบบหรือปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้อื่น

6. แบบอิสระ ผู้เรียนแบบนี้มีลักษณะตรงกันข้ามกับแบบพึ่งพา คือ ชอบเรียนรู้ คิด และทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นผู้มีความสุข หากได้คิด ได้ทำด้วยตนเองโดยไม่มีผู้อื่นรบกวน แต่เป็นผู้ที่ชอบฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จากรูปแบบการเรียนรู้ 6 แบบ ของ Grasha and Reichman ทำให้เกิดข้อเสนอแนะแนวทางในรูปแบบการสอนในแต่ละแบบ ดังนี้

1. แบบแข่งขัน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน จัดให้มีการทดสอบเป็นระยะๆ และแจ้งผลการทดสอบให้ผู้เรียนทราบ

2. แบบร่วมมือ สอนโดยใช้หลักการและรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ หรือจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ได้ปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน

3. แบบหลีกเลี่ยง สอนโดยใช้หลักการสอนแบบชี้แนะ และการให้ผู้เรียนนำตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้และวินิจฉัยความต้องการของตนเอง รวมทั้งวางแผนดำเนินการเรียนรู้ โดยผู้สอนติดตามและส่งเสริมการปฏิบัติของผู้เรียน

4. แบบมีส่วนร่วม สอนโดยใช้หลักการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่เลือกสาระที่จะเรียน วิธีเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5. แบบพึ่งพา จัดกลุ่มแบบจับคู่ให้ผู้เรียนช่วยเหลือกันเป็นคู่ๆ อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ อาจมีการเปลี่ยนคู่ไปตามจุดมุ่งหมาย

6. แบบอิสระ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกและตัดสินใจ เช่น ให้นักศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคลในเรื่องที่ตนเองสนใจ และให้นำเสนอผลงานต่อกลุ่ม เพื่อรับฟังความคิดเห็น ผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำตามความต้องการของผู้เรียน

4. การปรับหรือใช้ลีลาการสอนให้สอดคล้องกับลีลาการเรียนรู้

ทิตานา แคมมณี (2551, น. 29-31) ได้กล่าวถึง การปรับหรือใช้ลีลาการสอนให้สอดคล้องกับลีลาการเรียนรู้พอได้สรุปดังนี้

1. การที่ผู้สอนตระหนักถึงธรรมชาติที่แตกต่างกันของผู้เรียน เข้าใจว่าผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากการมีกระบวนการรับรู้ กระบวนการคิด ประสบการณ์เดิม พฤติกรรม บุคลิกลักษณะ รวมทั้งบริบทและสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน ความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียน เข้าใจพฤติกรรมและปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้เห็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และการแก้ปัญหาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

2. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีการที่ชอบหรือถนัด เหมาะสมกับธรรมชาติของตนเอง สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ใช้เวลาน้อยลง มีสมาธิในการเรียนมากขึ้น มีความสุขในการเรียนรู้ มีความวิตกกังวลน้อยลง เข้าใจและจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้มากขึ้น เกิดความมั่นใจในตนเอง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้าม หากผู้เรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการเรียนรู้ที่ตนไม่ชอบ ไม่ถนัด อาจเกิดปัญหาและความยุ่งยากในการเรียนรู้ตามมา เช่น การไม่เข้าใจบทเรียน จดจำสิ่งที่เรียนไม่ได้ ประสบกับความเหนื่อยยากกว่าจะประสบความสำเร็จ เรียนรู้ได้ช้า พัฒนาตนเองได้ไม่เต็มตามศักยภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเอื้อให้ผู้เรียนได้ใช้วิธีการที่ช่วยให้ตนเรียนรู้ได้ดีที่สุด นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุดแล้ว ยังเป็นการช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการเรียนรู้อีกจำนวนมาก

3. ความเข้าใจในลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้สอนเห็นจุดด้อยของผู้เรียนแต่ละคน ทำให้สามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม เช่น ผู้เรียนที่มี

ปัญหาทางด้านการมองเห็น (Visual learning) ผู้สอนควรฝึกเรื่องการอ่าน ฝึกการหาคำสำคัญ (Key Word) การทำผังความคิด (Mapping) และการทำบันทึกย่อ การที่ผู้สอนให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษในการขจัดจุดอ่อนของผู้เรียนตั้งแต่ต้น นอกจากจะช่วยป้องกันไม่ให้เป็นปัญหาใหญ่ในภายหลังแล้วยังส่งผลต่อการเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อีกด้วย

4. ผู้สอนมีลีลาการเรียนของตนเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อลีลาการสอนด้วย ผู้สอนชอบเรียนด้วยวิธีใด ก็มักจะให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีนั้น ดังนั้นผู้เรียนที่มีลีลาการเรียนรู้เดียวกันกับผู้สอน จึงได้รับประโยชน์เต็มที่ แต่ผู้เรียนที่มีลีลาการเรียนรู้ที่ต่างไปจากผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากลีลาการสอนซึ่งสะท้อนลีลาการเรียนรู้ของผู้สอน เป็นลีลาการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่ชอบ ผู้เรียนกลุ่มนั้นก็เสียผลประโยชน์ ดังนั้นการที่ผู้สอนตระหนักถึงความแตกต่างของลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงเป็นการช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน

5. การที่ผู้เรียนได้ทราบว่า ตนเองเรียนรู้ได้ดีแบบใด อะไรเป็นจุดเด่น จุดอ่อนของตนเอง ก็จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวในการเรียนรู้ หรือดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี เช่น ถ้ารู้ว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่ถนัดการใช้สมองซีกขวา ก็ควรที่จะเตรียมตัวอ่านเรื่องที่จะเรียนมาล่วงหน้า เพื่อเวลาเรียนจะได้สามารถวิเคราะห์รายละเอียดได้ดีขึ้น หรือหากรู้ว่าตนเองเรียนรู้ได้ดีด้วยวิธีใดก็สามารถปรึกษาผู้สอนของปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ หรือวิธีการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับตนได้

ในการวิจัยในครั้งนี้จะศึกษามิติของพฤติกรรมตามแนวคิดของกราชาและไรช์แมน (Grasha & Richeman) ที่แบ่งประเภทรูปแบบการเรียนรู้เป็น 6 รูปแบบ ได้แก่ แบบอิสระ (Independent) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) แบบร่วมมือ (Collaborative) แบบพึ่งพา (Dependent) แบบแข่งขัน (Competitive) และแบบมีส่วนร่วม (Participant) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกเนื่องจากรูปแบบของพฤติกรรมเป็นรูปธรรมที่สามารถมีตัวบ่งชี้และเกณฑ์ชี้วัดพฤติกรรมได้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกพร ศรีญาณลักษณ์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งจำแนกตามเพศ ชั้นปี และกลุ่มวิชา โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1-4 ที่เรียนวิชาภาษาจีนในปีการศึกษา 2550 จำนวน 132 คน พบว่า มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นแบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ ส่วนกรณีเพศต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนไม่ต่างกัน นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลีกเลี่ยงและแบบพึ่งพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่มีกลุ่มวิชาต่างกันมีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบหลีกเลี่ยง และแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่มีรูปแบบการเรียนภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

วิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้ภาษาจีนของนิสิต จำแนกตามเพศ และชั้นปี พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนรู้ภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเช่นกัน และเมื่อจำแนกตามกลุ่มวิชา พบว่า นิสิตมีรูปแบบการเรียนรู้ภาษาจีนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากถึงระดับมากที่สุด ซึ่งพฤติกรรมของนิสิตที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้คือ เป็นผู้ที่สนใจเนื้อหาวิชาที่เรียน ชอบเข้าชั้นเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน ไม่ชอบร่วมกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน ดังนั้น นิสิตจึงมีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิชาที่เรียนเป็นวิชาทางด้านภาษา การเรียนจากหนังสือหรือสื่อต่างๆ นอกชั้นเรียน อาจไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบางส่วน of ภาษาได้ การเรียนในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเมื่อมีส่วนหนึ่งส่วนใดของเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจะมีผู้สอนคอยให้คำอธิบาย หรือคำชี้แนะต่างๆ ได้ทันที

ชัยวัฒน์ ตัณฑรังสี (2554) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษารายวิชาการศึกษาทั่วไป ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ และศึกษาความสอดคล้องระหว่างบริบทการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในรายวิชาดังกล่าวกับรูปแบบการเรียนรู้ประเภทต่างๆ รูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย มี 4 ประเภท คือ 1) นักคิดวิเคราะห์ (Reflectors) 2) นักทฤษฎี (Theorists) 3) นักปฏิบัติ (Pragmatists) และ 4) นักกิจกรรม (Activists) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาภาคปกติ จำนวน 1,383 คนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าว พร้อมด้วยครูผู้สอนรายวิชานี้รวม 5 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ประกอบด้วย แบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ซึ่งผ่านการประเมินความชัดเจน (Clarity) ของแบบสอบถาม และความสอดคล้อง (Relevance) ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับเนื้อหาการเรียนการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ศึกษาความสอดคล้องระหว่างบริบทการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในรายวิชาดังกล่าวกับรูปแบบการเรียนรู้ประเภทต่างๆ คือ แบบสอบถามครูผู้สอนเกี่ยวกับบริบทการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในรายวิชานั้น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 32.3 มีแนวโน้มพฤติกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มนักกิจกรรม รองลงมาร้อยละ 28.1 นักทฤษฎี ร้อยละ 20.1 นักคิด วิเคราะห์ และร้อยละ 19.5 นักปฏิบัติ ผลการศึกษาความสอดคล้องระหว่างบริบทการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในรายวิชาดังกล่าว กับรูปแบบการเรียนรู้ประเภทต่างๆ พบว่า โดยภาพรวมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 4 ประเภท และเกิดขึ้นในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.37 คือส่งเสริมการเรียนรู้ของนักปฏิบัติ รองลงมาคือเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 นักกิจกรรม 3.29 นักคิด วิเคราะห์ และ 3.20 นักทฤษฎี นอกจากนี้ยังพบว่า บริบทการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักปฏิบัติซึ่งมีสัดส่วนน้อยที่สุดในขณะที่กลุ่มผู้เรียนมากที่สุดคือนักกิจกรรม ซึ่งเป็นผู้เรียนรู้ได้ดีจากการลงมือทำ ชอบทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการเรียนที่เน้นอารมณ์และความรู้สึก

ทงศักดิ์ โสวจัสสตากุล (2554) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 จำแนกตามเพศ และสาขาวิชา ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ การศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยที่ผู้เรียนต้องค้นคว้า และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการทำงานเป็นกลุ่มและมีการนำเสนองานที่ทำร่วมกัน ทำให้นักศึกษาได้ค้นพบตนเองเข้าใจความต้องการและทราบถึงความสามารถของตนเอง ได้รับประสบการณ์จากชีวิตจริง ได้ฝึกทักษะการคิด ทักษะการจัดการความรู้ ทักษะการแสดงออก และทักษะการทำงานอื่นๆ รองลงมาคือ แบบฟังพา แบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด

สิตานันท์ ศรบรรณ (2556) ได้ทำการศึกษาลีลาการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลีลาการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทย 1 ถึง ภาษาไทย 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555-2556 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามลีลาการเรียนรู้ใน วิชาภาษาไทย และแบบสัมภาษณ์ลีลาการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศในมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์มีลีลาการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 6 อันดับ ได้แก่ 1) ลีลาการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) ลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) ลีลาการเรียนรู้แบบอิสระ 4) ลีลาการเรียนรู้แบบฟังพา 5) ลีลาการเรียนรู้แบบแข่งขัน และ 6) ลีลาการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง นักศึกษาที่เรียนภาษาไทย 1 ถึง ภาษาไทย 4 มีลีลาการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด และส่วนนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทย 5 และ ภาษาไทย 6 มีลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด

พลยุทธ ตันตจาร์ญ และ ศรีสุตา แซ่ลี (2557) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาารูปแบบการเรียนรู้และเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชา โดยมีเนื้อหาสาระรูปแบบการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ Grasha and Riechmann ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มีภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพา และ แบบร่วมมือ ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนภาพรวมรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน ในระดับปานกลาง จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การตลาด การจัดการ การจัดการโรงแรมและ

การท่องเที่ยว มีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและแบบร่วมมือ ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนสาขาระบบสารสนเทศมีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาในระดับเห็นด้วยมาก ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 แบบ กับชั้นปีต่างๆ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันกับชั้นปีต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 1 คู่ ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันแตกต่างกับชั้นปีที่ 4

เสนห์ เดชะวงศ์ และ สมพร โกมารทัต (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกับผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2558 ของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 457 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ดัดแปลงจากแบบวัดรูปแบบการเรียนรู้ (Student Learning Style) ของ Grasha and Reichmann มีค่าความเชื่อมั่น 0.942 และแบบสัมภาษณ์รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test) ผลการศึกษาพบว่า การใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในการเรียนภาษาต่างประเทศ นักศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือ ในระดับมาก และใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศที่แตกต่างกัน มีการใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแต่ละรูปแบบ พบว่า นักศึกษาที่เรียนภาษาต่างประเทศต่างกัน คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น มีการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ การเรียนรู้แบบแข่งขัน และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การใช้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ และนักศึกษา

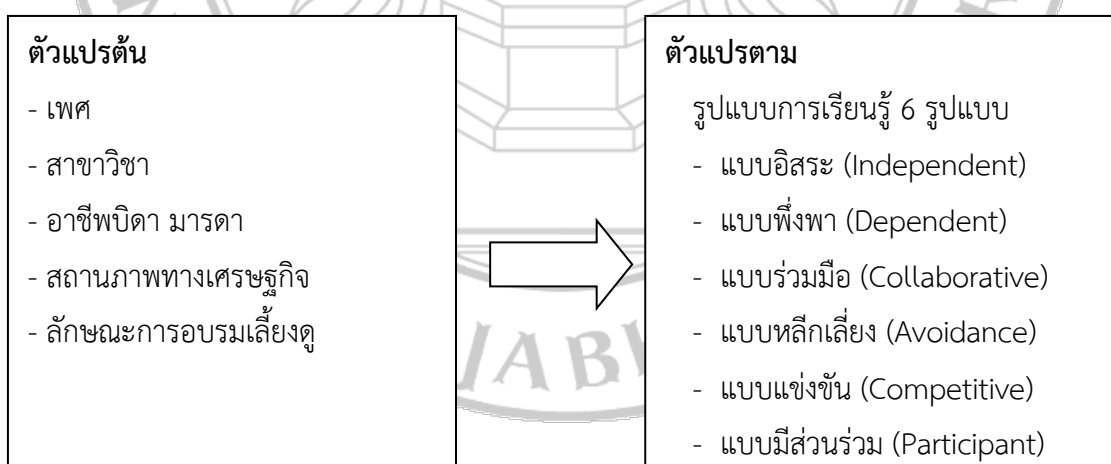
ส่วนมากชอบให้ผู้สอนใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสอนภาษาต่างประเทศและไม่ชอบให้ผู้สอนใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันในการสอนภาษาต่างประเทศ

Guild (1980) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแมสซาชูเซต เพื่อที่จะให้อาจารย์นำรูปแบบการเรียนรู้มาใช้ประโยชน์ในการสอนในชั้นเรียน พบว่า นักศึกษามีแนวทางในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะจัดเป็นลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน คุณลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้สามารถประเมินและจำแนกได้ คุณลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้มีผลต่อบุคคลในทิศทางที่ต่างกันและมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ทฤษฎีรูปแบบการเรียนรู้มีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียน รูปแบบการสอนที่ดีจะมีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้และผลการเรียน

Chermatini et al. (2013) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาที่สองในประเทศอิหร่าน ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ รูปแบบการเรียนรู้ยังสามารถใช้คาดการณ์ผลการเรียนภาษาที่สองได้ด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า จะมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันไป รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดใดที่จะช่วยในการค้นหาคำตอบในการวิจัยของตนเองได้มากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกแบบจำลองรูปแบบการเรียนรู้ของ Anthony F. Grasha and Sheryl Reichman มาใช้ในการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลแล้วนำไปใช้ในการพัฒนาดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย